

**Evaluarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba turcă maternă
în cadrul examenului național de bacalaureat 2011
Proba B**

Introducere

Proba orală B, de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale, are ca scop evaluarea competențelor de receptare a mesajului unui text și de producere a mesajului oral, sub forma unor tipuri de discurs (descriptiv, informativ, narativ, argumentativ), cu valorificarea achizițiilor dobândite la disciplina limba și literatura maternă și adaptate contextual, conform programelor școlare în vigoare, precum și a programei de bacalaureat aferente.

Structura probei

Biletele de examen pentru proba B cuprind texte literare și nonliterare, funcționale și nonfuncționale și itemi corespunzători descriptorilor competențelor din programele pentru bacalaureat. Biletele de examen pentru proba B au un grad de complexitate care permite tratarea lor integrală în 10-15 minute.

Textele suport conținute în biletele de examen sunt texte la prima vedere.

Sarcinile de lucru au în vedere lectura și înțelegerea textului, a situației de comunicare, încadrarea tipologică a textelor, argumentarea sau producerea unei opinii personale despre un subiect/ temă prezente în fragmentul de text suport etc.

Competențe de evaluat

Evaluarea răspunsului candidatului are ca rezultat acordarea unui nivel pe fiecare competență de comunicare în limba maternă, pe baza descriptorilor specifici. Competențele avute în vedere la evaluarea, de către comisia de examen, a discursului oral al candidatului sunt următoarele:

- 1) înțelegerea textului;
- 2) exprimarea și argumentarea unui punct de vedere;
- 3) organizarea discursului;
- 4) adaptarea la situația de comunicare;
- 5) utilizarea limbii literare.

Toate actele discursului sunt descrise în grila descriptorilor la nivelurile: utilizator mediu, utilizator avansat și utilizator experimentat, astfel încât să permită elevilor să-și organizeze resursele verbale, fie ele și minimale, de așa manieră încât să se poată exprima în orice circumstanță.

Precizări privind evaluarea probei

Instrumentul normativ al evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală este grila descriptorilor, atașată ca barem de evaluare și de notare. Rezultatul evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă se exprimă prin stabilirea nivelului de competență lingvistică în procesul comunicării orale, din perspectivă lexico-semantică, morfo-funcțională și pragmatică, corespunzător *Grilei descriptorilor competenței de comunicare orală în limba maternă* aprobate la nivel național, în conformitate cu descriptorii din programele de bacalaureat.

Examenul național de bacalaureat 2011
Proba B
Limba turcă maternă

MODEL

İHTİYAR ÇİLINGİR

Koyunpazarı'nda bir ufacak dükkân; bir küçük ocak yanıyor, bir ufak çocuk körük çekiyor. İhtiyarlamış, küçülmüş, aksakallı, küçük yüzlü bir adam, gözünde çifte gözlük, mini mini halkaları ateşte ısıtıp zincir bağlıyordu.

Ne hoş manzara! Gözüm ilişti, dükkânın önünde kaldım. Bir çilingir dükkânı. Ufak kilitler, eski zaman kapı halkaları, rezeler, menteşeler, hayvan zincirleri... Böyle ufak tefek şeyler yapıyor. Bunlardan pek çok da yapmış, dükkânın ötesine berisine atmış.

- Kolay gelsin, usta.

- Kolayı başına gelsin!

Bir tarafa dayanıp durdum. Adamcağız, benimle hiç meşgul olmuyor göründü. Bir tarafı açık, ufak halkalar hazırlamış, bir halka takıp açık tarafını ateşe tutuyor, o hazır oluncaya kadar bir başkasını ateşten çekip ucunu dikkatle kapıyor, bir parça büküyor, onu tekrar ateşe verinceye kadar, bir önceki hazır oluyor. Böyle düzenli çalışması sonucunda gayet düzgün ve kaliteli bir zincir ortaya çıkıyordu.

(Memduh Şevket ESENDAL)

1. Metinde sözü edilen dükkân ne dükkânıymış? Dükkanın genel özelliklerini belirtiniz.
2. Düzenli ve tertipli çalışmanın bizlere kazandırdıkları hakkında bilgi veriniz.
3. Hikâyede tasvirin (betimleme) önemi hakkında bilgi veriniz.